

A Rába-parti városban végleges otthonra lelt a sok vihart megért Vasilescu-gyűjtemény
A gyűjteményben szerepelnek a modern magyar alkotók legnagyobbjai, a korai avangárdtól az Európai Iskolán és az Iparterves nemzedéken át a kortárs képzőművészet képviselőiig, gerincét Ország Lili és Bálint Endre képei alkotják. A Rába-parti városban végleges otthonra lelt a sok vihart megért Vasilescu-gyűjtemény. A gyűjteményben szerepelnek a modern magyar alkotók legnagyobbjai, a korai avangárdtól az Európai Iskolán és az Iparterves nemzedéken át a kortárs képzőművészet képviselőiig, gerincét Ország Lili és Bálint Endre képei alkotják. Ország Lilinek a legértékesebb művei kerültek Vasilescu birtokába, hiszen a gyűjtő nem csupán csodálója, hanem mecénása is volt a nehéz életű festőnőnek, akinek 1978-ban bekövetkezett halála után hagyatékát is megörökölte. Ország Lili képei a 20. század nyomasztó hangulatát idézik, az emberiség kultúráját hivatottak újraértelmezni, erősen szimbolikusak, titokzatosságot és egyfajta tragikumot sugároznak. Gyakran mozaikszerűek, olykor sávokba rendezettek, és felvonulásokra emlékeztetnek, freskószerű benyomást keltve. A festőnő számára rendkívüli spirituális élményt jelentett a jeruzsálemi siratófalnál tett látogatása, valamint nagy hatással volt rá a bizánci és egyiptomi kultúra, melyekre olyannyira jellemzőek a jelek és a misztikus ábrázolások. A század zűrzavarát labirintus-képei fejezik ki, melyekhez a nyomtatott áramkör – mint a modern kor labirintus-rajzolata – szolgált alapul. Képei megrázó szépségükön kívül mély erkölcsi üzenetet hordoznak, a művész az emberiség történelmét sodródásként szemléli, amely végül a 20. század tragikumába torkolt. A győri tárlat időrendben a magyar avangárd nagy mestereivel kezd, a legkorábbi művek közé tartoznak Moholy-Nagy és Kassák linómetszetei, valamint Bortnyik Sándor egyik szerigráfiája a Ma Albumból. Még az első világháború előtt készült Vedres Márk és Medgyessi Ferenc egy-egy kisplasztikája, a szoboranyag különben jeles és üdítő kiegészítése a képekre koncentráló gyűjteménynek. Bálint Endre és Korniss Dezső, a szentendrei művésztelep, majd az Európai Iskola két kimagasló egyénisége több remekművel is képviselve van, de a gyűjteményben ugyanúgy kiemelt helyet kap a szentendrieiek legnagyobbika, a történelem vihara folytán az Európai Iskolát már meg nem érő, tragikus sorsú Vajda Lajos, valamint a későbbi nemzedékből a rendkívüli tehetségű, szintén korán eltávozott Kondor Béla. Vasilescu nem csupán a hazai, hanem a külföldön élő magyar képzőművészekről is gyűjtött, így a tárlaton olyan világhírességek művei is megtekinthetők, mint Pierre Székely vagy Victor Vasarely. A már említett szobrászokon kívül figyelemre méltóak Vilt Tibor, Schaár Erzsébet, Asszonyi Tamás és Vígh Tamás kisplasztikái. A kiállított anyag további jeles alkotói között olyan nevek szerepelnek, mint Gyarmathy Tihamér, Martyn Ferenc, Maurer Dóra, Keserű Ilona, időrendben pedig – de semmiképpen nem minőségben – utolsóként Bullás József, Hencze Tamás, Deim Pál és Nádler István zárja a névsort. Ez utóbbi három festő azon a csoportos kiállításon is részt vesz a Városi Képtárban, amely az osztrák Gaudens Pedit Gyűjtemény tulajdonában lévő, a 80-as évek elejétől a 90-es évek elejéig tartó időszakban készült osztrák és magyar művek legjavát tárja a nyilvánosság elé. (Az ízlésesen felújított Esterházy-palota termeiben elhelyezett tárlaton a húsznál több élő kortárs műve a nyár végéig láthatóak.) A felbecsülhetetlen értékű Vasilescu-gyűjtemény külön érdekessége, hogy a magyar szerzők alkotásain kívül két olyan világhírű külföldi képzőművész festményét is tartalmazza, akinek művei nem csupán Magyarországon láthatók ritkán, hanem regionális szinten is. Az egyik Mary Cassatt, a múlt század fordulóján Párizsban élt amerikai festőnő késő impresszionista önarcképe, a másik pedig a huszadik század második felének sokak által legjelentősebbnek tartott festője, Francis Bacon triptichonja, a Réponse. A műgyűjtőnek négy évig tartott, amíg megszerezte ezt a hármasképet, majd Magyarországra szállításánál újabb

Modern magyar mesterek Győrött

Írta: Új Szó

2005. július 22. péntek - Módosítás: 2005. július 22. péntek

akadályokat kellett leküzdenie. Miután Ausztriában sincs Bacon-mû, ez az alkotás valódi raritás a térségben. A háromból ezúttal csak egy kép szerepel a kiállításon. A 20. századi magyar képzõmûvészet talán legértékesebb kollekciójából különbözõ válogatásokban már több alkotás volt megtekinthetõ a Rába-parti városban, mivel azonban idén Gyõr, illetve az önkormányzat által fenntartott Városi Mûvészeti Múzeum nyerte meg azt a pályázatot, amely a gyûjtemény állandó elhelyezésérõl volt hivatott dönteni, a mûvek végleg itt maradnak, jövõ júniustól pedig a felújított zsinagógába kerülnek tartós letétbe. Ezáltal nem csak a hazai, hanem a külföldi – fõként a közeli Ausztriából és Szlovákiából érkező – látogatók is rendkívül gazdag keresztmetszetet kaphatnak a század modern magyar képzõmûvészetébõl. NÉMETH ÁDÁM